

Debreceni Ítéltábla

Pf.I.20.607/2025/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a Szűcs Péter Ügyvédi Iroda (Cím11, ügyintéző: dr. Szűcs Péter ügyvéd által képviselt Felperes1 (Cím3.) I. rendű, Felperes2 (Cím3.) II. rendű és Felperes3 (Cím2.) III. rendű felpereseknek – a Dr. Kiss Miklós Ügyvédi Iroda (Cím12., Ügyintéző: dr. Kiss Miklós ügyvéd) által képviselt Alperes1 (Cím1.) alperessel szemben sérelemdíj és kártérítés megfizetése iránt indított perében – mely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében bekapcsolódott a Dr. Papp Dezső ügyvéd (Cím10.) által képviselt Alperesi beavatkozó1 (Cím9.) alperesi beavatkozó – a Debreceni Törvényszék 32.P.20.959/2023/101. számú ítélete ellen a felperesek részéről 102. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, azt fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek az általános forgalmi adót is tartalmazó 28 287 (huszonnyolcezer-kétszáznyolcvanhét) forint, a beavatkozónak forgalmi adót nem tartalmazó 15 312 (tizenötezer-háromszáztizenkét) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek az általános forgalmi adót is tartalmazó 10 825 (tízezer-nyolcszázhuszonöt) forint, a beavatkozónak forgalmi adót nem tartalmazó 35 000 (harmincötezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a III. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek az általános forgalmi adót is tartalmazó 6350 (hatezer-háromszázötven) forint, a beavatkozónak forgalmi adót nem tartalmazó 35 000 (harmincötezer) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A II. rendű felperes az I. rendű felperes gyermeke; a III. rendű felperes az I. rendű felperes édesanyja.

[2] Az I. rendű felperesnél 2016. szeptember 21. napján cervix curettage műtétet végeztek a kórház1ban, majd ugyanott 2016. október 5. napján korai graviditás tényét állapították meg. Az I. rendű felperes terhesgondozását 2017. április 11. napjáig ezen egészségügyi intézmény végezte; az I. rendű felperes az alperes jogelődjénél, a kórház2ben terhesgondozáson 2017. április 26. napján jelent meg első alkalommal. Az I. rendű felperest 2017. május 26. napján felvették a kórház2 Szülészeti-Nőgyógyászati Osztályára, ahol megindították a szülést; gyógyszeresen befolyásolhatatlan fájásgyengeség miatt anyai-magzati profilaktikus javallat alapján 20 óra 35 perckor a műtőbe szállították, majd 20 óra 37 perckor 2700 grammal 9/1-10/5 APGAR értékkel megszületett a II. rendű felperes.

[3] A II. rendű felperes ellátása 2017. május 26. napjától 2017. június 1. napjáig történt a kórház2ben. A II. rendű felperes laborvizsgálat során észlelt emelkedett gyulladásos paraméterek okán antibiotikus terápiában részesült. 2018 májusában észlelték, hogy a II. rendű felperes mozgásfejlődése elmaradt, izomereje csökkent, ülni, állni nem tud, beszédfejlődése nem indult meg, a rehabilitációs szakorvos 6 hónap elmaradást becsült a korcsoportához képest a motoros és a kognitív funkciókat illetően, és javasolta a korai fejlesztés elkezdését. A II. rendű felperesnél a beszédfejlődés, szociális interakció és mentális készségek terén elmaradás tapasztalható, jelenlegi egészségi állapota nem áll okozati összefüggésben a várandósgondozással, magzatként oxigénhiányos károsodást nem szenvedett el.

[4] A felperesek megváltoztatott keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az alperes megsértette az I. rendű és III. rendű felperes teljes, egész és egészséges családban éléshez való jogát, míg a II. rendű felperesnek az élet, testi épség, egészséghez való jogát. Kérték kötelezni az alperest az I. rendű felperes részére 15 000 000 forint, a II. rendű felperes részére 25 000 000 forint, a III. rendű felperes részére 10 000 000 forint sérelemdíj és ezeknek 2017. május 26. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Kérték kötelezni továbbá az alperest az I. rendű felperes részére ápolás-gondozás címén 16 854 222 forint lejárt költségpótló járadék és késedelmi kamata, és 2025. január 1. napjától havi 271 366 forint költségpótló járadék; háztartási-többlethumán erő ráfordítás címén 4 517 691 forint lejárt költségpótló járadék, ennek 2022. szeptember 13. napjától járó késedelmi kamata, és 2025. január 1. napjától havi 112 860 forint költségpótló járadék megfizetésére; pelenkázás költsége címén 158 015 forint lejárt költségpótló járadék, ennek 2021. május 13. napjától járó késedelmi kamata és 2022. május 1. napjától havi 6 811 forint költségpótló járadék; gyógyszerek, gyógyhatású készítmények költsége címén 450 183 forint lejárt költségpótló járadék, ennek 2020. április 19. napjától a kifizetés napjáig járó kamata és 2022. május 1. napjától havi 9244 forint költségpótló járadék; üzemanyag költsége címén 488 010 forint lejárt költségpótló járadék, ennek 2020. július 1. napjától járó késedelmi kamata; kíséret költsége címén 385 642 forint lejárt költségpótló járadék, ennek 2020. július 1. napjától járó késedelmi kamata; rehabilitáció költsége címén 360 000 forint költségpótló járadék, ennek 2021. szeptember 15. napjától járó késedelmi kamata, és 2022. május 1. napjától havi 36 000 forint költségpótló járadék; jövedelemvesztés címén 4 177 425 forint lejárt járadék, és ennek 2021. február 11. napjától járó késedelmi kamata, valamint további 739 570 forint lejárt

járadék és ennek 2024. június 16. napjától járó késedelmi kamata, továbbá 2025. január 1. napjától havi 75 472 forint jövedelempótló járadék megfizetésére.

[5] A felperesek arra hivatkoztak, hogy a II. rendű felperes egészségkárosodását leányi elégtelenség talaján kialakult krónikus hypoxia okozta; alperes nem a szakmai szabályok, törvényi rendelkezések szerint és a tőle elvárható gondossággal járt el I. rendű felperes terhesgondozása során, amellyel okozati összefüggésben alakult ki II. rendű felperes oxigénhiány talaján létrejött idegrendszeri károsodása.

[6] Az alperes ellenkérelmében a felperesek keresetének elutasítását kérte; érvelése szerint sem a szülés előtti általa végzett terhesgondozás, sem a szülés során semmilyen szakmai mulasztás nem történt, az ellátásban részt vevők a rájuk irányadó jogszabályok, szakmai szabályok és irányelvek figyelembevételével, az elvárt gondossággal jártak el. Összecszerűségében is vitatta a felperesek követelését.

[7] Az alperesi beavatkozó szintén a felperesek keresetének elutasítását kérte.

[8] Az elsőfokú bíróság 32.P.20.585/2022/33. szám alatti ítéletével elutasította a kereseteket, a felperesek fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítéltábla Pf.I20.125/2023/8. szám alatti végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az érdemi tárgyalási szaktól új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felperesi és alperesi oldalon a felek másodfokú perköltségét 127 000, a beavatkozó oldalán 100 000 forintban határozta meg.

[9] A megismételt eljárásban a felperesek a szakértői bizonyítást követően 89. sorszám alatti beadványukban keresetüktől elálltak, azonban az alperes és az alperesi beavatkozó a per megszüntetéséhez nem járultak hozzá; ezért a felperesek 94. sorszám alatti beadványukban kérték, hogy a bíróság ítélettel utasítsa el a keresetet.

[10] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a kereseteket elutasította és kötelezte az I. rendű felperest az alperes javára 1 361 657 forint, a beavatkozó javára 408 320 forint; a II. rendű felperest az alperes javára 704 306 forint, a beavatkozó javára 211 200 forint; a III. rendű felperest az alperes javára 281 722, a beavatkozó javára 84 480 forint perköltség megfizetésére; megállapította, hogy a meg nem fizetett 1 500 000 forint kereseti és 2 500 000 forint fellebbezési illeték, valamint 122 735 forint előlegezett költség az állam terhén marad.

[11] Az ítélet indokolásában az irányadó jogszabályok meghatározását követően a lefolytatott bizonyítás, különösen az aggálytalannak tekintett igazságügyi alapján

megállapította, hogy a II. rendű felperes jelenlegi egészségi állapota nem áll okozati összefüggésben a várandósgondozással, a II. rendű felperes magzatként oxigénhiányos károsodást nem szenvedett el; minden olyan vizsgálat, mely konkrét oxigénhiányos károsodást igazolhatott volna a II. rendű felperesnél, negatív eredményt mutatott. A felperesek kereseteit ezért elutasította.

[12] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése és 90. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felpereseket az alperes és az alperesi beavatkozó perköltségének megfizetésére. Az alperes és az alperesi beavatkozó jogi képviselőjének munkadíját az alperesi képviselő által felszámított 1 308 000 forint + áfa, összesen 1 661 160 forintban és az alperesi beavatkozó képviselője által felszámított 704 000 forintban állapította meg, figyelemmel arra is, hogy az a megváltoztatott kereset szerinti 84 271 794 forint pertárgyérték alapul vételével számított, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3.§-a (2) bekezdésének a) és b) pontjai alapján őket illető munkadíj összegénél (2 728 154 forint + áfa) jóval alacsonyabb. Az alperest illető perköltségként vette figyelembe az általa előlegezett 686 525 forint szakértői díjat. Az alperes és a beavatkozó által felszámított munkadíj mérséklésére nem talált indokot, mivel az arányban állt a jogi képviselőjük által ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Figyelembe vette az ügy bonyolultságát, a pertárgy értékét (amely a bírói gyakorlat szerint magasabb ügyvédi felelősséget eredményezett) és azt is, hogy a felperesek négy alkalommal terjesztettek elő keresetváltoztatást; a perben többrétű: okirati, szakértői és tanúbizonyítás folyt; az alperes jogi képviselője az írásbeli ellenkérelem elkészítése mellett tizenegy érdeminek tekinthető előkészítő iratot szerkesztett és hat tárgyaláson volt jelen, míg az alperesi beavatkozó képviselője három érdeminek tekinthető beadványt nyújtott be és négy tárgyaláson jelent meg. A perköltség megfizetésére a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése alapján perbeli érdekeltségük (I. rendű felperes 58%, II. rendű felperes 30%, III. rendű felperes 12%) arányában kötelezte a felpereseket. A Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján megállapította, hogy a meg nem fizetett illeték, valamint állam által előlegezett költség a felperesek számára engedélyezett költségmentesség folytán az állam terhén marad.

[13] A felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával kérték az I. rendű felperes által az alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjat 222 453 + 42 333 forintra, az előlegezett szakértői költséget 205 957 forintra; a beavatkozó részére fizetendő ügyvédi munkadíjat 102 080 forintra leszállítani. Kérték, hogy az ítéltábla a II. rendű felperes által az alperes javára fizetendő ügyvédi munkadíjat 115 062 + 42 333 forintban, az előlegezett szakértői költséget 205 957 forintban; a beavatkozónak fizetendő ügyvédi munkadíjat 52 800 forintban állapítsa meg. Kérték továbbá a III. rendű felperes által az alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjat 46 025 + 42 333 forintban, az előlegezett szakértői költséget 205 957 forintban; a beavatkozónak fizetendő ügyvédi munkadíjat 21 120 forintban rögzíteni. A felperesek másodlagos fellebbezési kérelmükben az alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjat az I. rendű felperes vonatkozásában 889 813 forintra, a II. rendű felperes vonatkozásában 460 248 forintra, a III. rendű alperes vonatkozásában 184 099 forintra leszállítani; másodlagos fellebbezési kérelmüktől Pf. 6. alatt elálltak. Perköltség iránti igényt érvényesítettek.

[14] Érvelésük szerint a perköltség megállapítása során jelen perben nem annak volt jelentősége, hogy a pertárgyérték alapján az alperes és alperesi beavatkozó milyen összegű ügyvédi munkadíjra tarthatna igényt, hanem annak, hogy a felperesek elállási kérelmére tekintettel miként alkalmazandó az Ükr. 3. §-a (6) bekezdésének mérséklést előíró rendelkezése. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a per megszüntetésére azért nem kerülhetett sor, mert az alperes ahhoz nem járult hozzá. A keresetváltoztatásoknak nem volt jelentősége, mivel azok csakösszegezéséget érintettek, azok oka részben korábbi számítási hiba, részben a minimálbér jogszabályi változás volt, az ellenérdekű felektől azok érdemi jogi munkát nem kívántak. Mivel a szükséges okiratokat csatolta a keresetlevélhez, az okirati bizonyítás többletmunkát nem igényelt; a szakértői vélemény pedig kedvező volt az alperesi oldalnak, ezért perjogi szempontból elég volt azt csupán elfogadni; a tanúbizonyítás pedig nem volt szükséges. Az elsőfokú bíróság ugyan rögzítette az alperesi jogi képviselő és a beavatkozó jogi képviselője által előterjesztett beadványok számát, azonban elmulasztotta értékelni azokat és figyelembe venni a beadványok mennyiségének indokoltságát is. Részletes előadást tettek arról, hogy az alperesi jogiképviselő egyes beadványai azok tartalmára tekintettel mennyiben kívántak érdemi jogi munkát. Hivatkoztak arra is, hogy az alperesi jogi képviselő a 2023. február 6. napján, 2024. június 5. napján, 2024. szeptember 16. napján és 2025. október 29. napján megtartott tárgyalásokon szükségtelenül jelent meg, mivel érdemi eljárás cselekmény nem volt várható; az ezzel felmerült költsége feleslegesként minősül. Érvelésük szerint mindenképpen indokolt vizsgálni a beadványok száma mellett azok indokoltságát, a tárgyaláson való megjelenés szükségszerűségét is. Mivel az alperesi ténykedés túlnyomó részben indokolatlan és szükségnélküli volt, az ügyvédi munkadíj 75%-os mérséklése indokolt.

[15] A felperesek előadták továbbá, hogy a beavatkozó perköltségével összefüggésben az elsőfokú bíróság nem tett leget az indokolási kötelezettségének; nem tért ki arra, hogy vonatkozásában miért nem volt indokolt az ügyvédi munkadíj csökkentése. Részletesen rögzítették az alperesi beavatkozó perbeli beadványait és azokat is értékelték, majd összegezve rámutattak, hogy az alperesi jogi képviselő „alapvetően minimális érdemi és szükséges” ügyvédi tevékenységet folytatott, tevékenysége „jelentős részben jogi tévedésen és szükségtelen nyilatkozaton” alapult.

[16] Az elsőfokú bíróság által megítélt perköltséget ekként túlzónak és megalapozatlannak állították, és hivatkoztak arra is, hogy megítélt perköltség megfizetése létfenntartásuk súlyos és azonnali veszélyeztetését eredményezné, hajléktalanná válnának, amit kértek értékelni akkor is, ha a jogszabály méltányossági szempont figyelembevételét nem engedi.

[17] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítéletet helybenhagyni és a felpereseket kötelezni másodfokú perköltsége megfizetésére. Hangsúlyozta, hogy a megítélt ügyvédi munkadíj lényegesen alatta marad a jogszabály szerint a pertárgyérték alapján járó összegnek. A közel négy évig tartó, 84 000 000 forint pertárgyértéket meghaladó, különösen bonyolult megítélésű ügyben a perköltség további csökkentése indokolatlan. Részletesen rögzítette az alperesi jogi képviselő perbeli cselekményeit, és kifejtette, hogy az ügyvédi munkadíj csak akkor mérsékelhető, ha nem áll arányban a kifejtett tevékenységgel, ami ezek alapján nem áll fenn. A perköltséget méltányosságból eleve mérsékelt összegben

számította fel. A perköltség szempontjából nincs annak jelentősége, ha a tanúbizonyítás nem volt eredményes. Hangsúlyozta, hogy a felperesek keresetváltoztatásai minden alkalommal igen jelentős terjedelmű beadványban történtek, amelyeket tanulmányozni és értékelni kellett, azokra szükséges volt reagálnia, amire a bíróság is felhívta. Szükséges volt a szakértői vélemény tanulmányozása és értékelése is, függetlenül attól, hogy az az alperesi oldalon kedvező volt; arra a bíróság felhívására tett észrevételt. A beadványok tartalmát, szerkezetét és terjedelmét a felperesek nem jogosultak vitatni; mint ahogyan a tárgyaláson való megjelenés szükségességét sem. Az alperesnek joga van védekezni a keresettel szemben, amely nem korlátozható azért, mert a pervesztes felpereseknek perköltséggel járhat. Hangsúlyozta továbbá, hogy felajánlották a perköltség szempontjából méltányos egyezség megkötését, amelyre a felperesek döntése folytán nem került sor. Értékelni kell, hogy a felperesek akkor jelentették be elállási szándékukat, amikor a bíróság már ítéletet kívánt hozni.

[18] Az alperesi beavatkozó szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság az ítélet [76] bekezdésében eleget tett az indokolási kötelezettségének: abból megállapíthatóan egyetértett a pertárgyérték alapján számítható ügyvédi munkadíj 25%-ra való mérséklésével, annak további leszállítására nem talált indokot. A fellebbezésben az alperesek a beavatkozó jogi képviselőjének munkadíját a jogszabály alapján járó összeg 6,5%-ára, mindösszesen 176 000 forintra kívánják csökkenteni úgy, hogy az ítéltábla a hatályon kívül helyezésről rendelkező végzésben megállapított 100 000 forint másodfokú munkadíjat, amelyről szintén az elsőfokú bíróságnak kellett rendelkeznie. A Kúria Pfv.20.887/2023/6. szám alatti eseti döntésben kifejtettek szerint a munkadíj arányosságának vizsgálata nem terjedhet ki az ügyvédi munka tartalmi megítélésére; a tevékenység arányossága körben a beadványok oldalszáma sem vehető figyelembe.

[19] A felperesek a fellebbezési ellenkérelmekre tett észrevételükben az elsődleges fellebbezésüket fenntartották. Érvelésük szerint az ügy nem a bonyolultsága miatt tartott majdnem négy évig; jelentős többletidő adódott abból, hogy az elsőfokú bíróság előbb jogszabálysértően utasította el a keresetet. Másrészt az ügy elhúzódása a szakértő késedelméből adódott, amely azonban a jogi képviselők oldalán tevékenységet nem igényelt. Alperesi oldalról az ügy azért sem volt bonyolult, mivel a szakértői vélemény az alperesi álláspontot támasztotta alá. Vitatta, hogy a keresetlevéllel összefüggésben a jogi képviselő jelentős tevékenységre kényszerült, hiszen a szakmai kérdésekre az alperes orvosai válaszolhattak, míg az anyagi- és eljárásjogi ismereteknek a hasonló perekben nagy tapasztalattal bíró alperesi jogi képviselőnek a birtokában kell lennie. Az érdemi ellenkérelem jórészt szükségtelen ismétlésekből állt, hasonlóképpen a benyújtott viszontválaszhoz. Mivel a felperesek egységes szerkezetbe foglaltan terjesztették elő a keresetmódosításokat, pirossal kiemelve a változtatott részeket, azok nagy terjedelme sem okozott többlet tevékenységet az alperesi oldalon. Az azokra benyújtott ellenkérelmek rövidek, mivel alapjuk jogszabályváltoztatás volt, nem igényeltek alperesi tevékenységet. Az alperesre kedvező szakértői vélemény és kiegészítés szakmai egyeztetése nem szükséges, csak a véleményi részt kellett elolvasni, ami legfeljebb 20 perc, észrevételként pedig elég lett volna a szakvélemény elfogadására utalni. Az alperes a tárgyalások előtti felkészülési időt nem jelölte meg, de csak két érdemi tárgyalás volt, a megbízóval ekkor sem kellett egyeztetnie. Az alperes egyezségkötés esetén maga is lehetőséget látott mérsékelt perköltség érvényesítésére,

amely igazolja, hogy a jogi képviselő tevékenysége nem áll arányban a megítélt munkadíjjal. A fellebbezés az előlegezett szakértői költségre nem terjedt ki. A beavatkozó fellebbezési ellenkérelmére pedig rögzítették, hogy nem a jogi képviselő munkáját minősítették, hanem arra mutattak rá, hogy minimális érdemi munkát végzett az alperesi támogatás mellett.

[20] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. §-a (3) bekezdésének b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és azt nem találta megalapozottnak.

[21] Az ítéltábla nem észlelt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokoló eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést [Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései], így felülbírálati jogkörét a Pp. 370. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta, nem érintette az elsőfokú bíróság kereseteket elutasító rendelkezését, kizárólag azt vizsgálta, hogy az alperes és az alperesi beavatkozó részére megítélt perköltség megállapítása jogszabálysértő-e.

[22] A felperesek fellebbezésére tekintettel szükséges rögzíteni, hogy az alperes és az alperesi beavatkozó részére megállapítható elsőfokú ügyvédi munkadíj tekintetében nincs annak jelentősége, hogy a felperesek elkívántak állni a keresetüktől, amelyhez az alperesi oldal nem járult hozzá. A jelenleg hatályos Pp. 85. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis az eljárás megszüntetése esetén az alperes perköltségét – a (2)-(4) bekezdésekben foglalt kivétellel, vagy a felek eltérő megállapodása hiányában – a felperes téríti meg. Jelen perben az a hivatkozott kivételek egyike sem áll fenn (az elállást nem az alperesi teljesítés indokolta, az eljárás megszüntetését a felek nem közösen kérték, és fél nem halt, vagy szűnt meg; a felek nem állapodtak meg a perköltség viseléséről), ekként az alperesek perköltségét az eljárás megszüntetése esetében is a felpereseknek kellene viselnie. A jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezés alapján a felpereseknek nemcsak az alperes per megindításával felmerült költségeit, hanem a Pp. 80. §-a szerinti perköltségét kell megtérítenie. Mindez következik abból, hogy a felperesek által kért jogvédelem sikertelensége folytán olyan helyzetbe kell hozniuk az alperest és az alperesi beavatkozót, mintha a perindításra sor sem került volna. A Pp. 80. §-a alapján az ügyvédi munkadíj, így az Ükr. 3. §-a alapján a pertárgyértékhez igazodó munkadíj is a perköltség része. Ebből következően az eljárás megszüntetése sem jelentette volna, hogy a felperesek alacsonyabb összegű ügyvédi munkadíjat lennének kötelesek megfizetni az alperes, alperesi beavatkozó javára.

[23] A felperesek az alperesi beavatkozónak ítélt elsőfokú perköltséggel összefüggésben hivatkoztak az indokolási kötelezettség megsértésére is. A Pp. 346. §-ában meghatározott indokolási kötelezettség azonban csak azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolása az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki [3169/2019. (VII. 10.) AB határozat [32]; 3159/2018. (V. 16.) AB határozat [31]]. Az Alkotmánybíróság azt is kifejtette, hogy nem következik az indokolási kötelezettségből a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [26/2020. (XII. 2.) AB határozat [22]]. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését az, ha a bíróság által kifejtett okokkal, indokokkal a jogorvoslatot kezdeményező fél nem ért egyet. Az Ükr. 3. §-ának (6) bekezdése szerint továbbá a bíróság a munkadíj jogszabályi mértéktől eltérő megállapítását köteles indokolni, ebből következően nem szükséges részletesen indokolnia azt, ha az ügyvédi munkadíjat nem mérsékeli. Az elsőfokú ítélet ennek ellenére annak [76] bekezdésében – habár tömören – de az alperesi beavatkozó vonatkozásában is rögzíti azon

szempontokat (a per tárgyának értéke, az ügy bonyolultsága, a szerkesztett beadványok száma, illetve a tárgylásokon való megjelenés), amelyet az elsőfokú bíróság az alperesi jogi képviselő munkadíjának megállapítása során figyelembe vett.

[24] A felperesek több vonatkozásban is hivatkoztak szükségtelen perbeli cselekményre (tanúbizonyítás, megjelölt tárgyalásokon való megjelenés). Ezzel összefüggésben rögzíti az ítéltábla, hogy a perköltségnek nem egymásnak megfeleltethető és nem azonos szempont szerinti jellemzői a szükségesség – és az abból következő átháríthatóság –, valamint az arányosság, amelynek vizsgálatával az ügyvédi munkadíj (egyedül) mérsékelhető. A költségek szükségképpen felmerülésének vizsgálatával azok átháríthatósága, vagyis perköltségkénti minősítése dől el (BH2025. 115.); kizárólag a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült költségek minősülnek perköltségként. A felperesek fellebbezésükben a Pp. 80. §-ának megsértésére kifejezetten nem hivatkoztak; de az elsőfokú eljárás során is az alperesi, alperesi beavatkozó részére járó ügyvédi munkadíj mérséklésére tettek indítványt annak aránytalanságára tekintettel. Mindemellett ahogyan azt az ítéltábla a Pf.I.20.125/2023/8. szám alatti végzésben is kifejtette: a Pp. 267. §-a, 263. §-ának (1) bekezdése és 278. §-ának (1) bekezdése alapján a bíróság dönthet akként, hogy függetlenül attól, hogy adott kérdés eldöntéséhez szakértői bizonyítás szükséges, célszerű a tanúbizonyítás lefolytatása is. Az elsőfokú bíróság tanúbizonyítást szükségesnek ítélete meg és foganatosította, annak esetleges eredménytelensége nem teszi azt szükségtelenné. Az alperes és alperesi jogi képviselő továbbá valamennyi tárgyaláson a bíróság Pp. 133. §-án alapuló szabályszerű idézésére, azaz a bíróság előtti megjelenésre vonatkozó felhívásra jelent meg. Az ezen megjelenéssel összefüggő költség nem minősíthető a jog perbeli érvényesítésével össze nem függő költségként akkor sem, ha érdemi eljárási cselekmény a tárgyaláson nem történt.

[25] Az alperes, alperesi beavatkozó oldalán nem szükségképpen felmerült, azaz perköltségként nem érvényesíthető költség nem volt megállapítható, a felperesek elsőfokú eljárásban és fellebbezésben tett hivatkozásai a felszámított munkadíj arányossága körében voltak vizsgálhatóak. Az Ükr. 3. §-ának (6) bekezdése lehetőséget ad a bíróság számára a pertárgyérték alapján meghatározható ügyvédi munkadíj mérséklésére abban az esetben, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel; ennek alkalmazása azonban opcionális a bíróságok számára, arról diszkrecionális jogkörükben dönthetnek (Kúria Pfv.III.20.995/2020/7. szám alatti döntés). Az Ükr. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján az ügyvédi munkadíj mértéke 2 728 154 forint (általános forgalmi adóval növelten 3 464 756 forint) volt, az alperes csupán ennek 44,3%-át, az alperesi beavatkozó 22,1%-át számította fel az elsőfokú eljárásban. Az elsőfokú bíróság által ennek megfelelően megállapított ügyvédi munkadíj már önmagában olyan jelentősen mérsékelte, amelyre tekintettel annak további csökkentése az ítéltábla szerint nem indokolt. A felperesek minden alap nélkül hivatkoztak arra, hogy a perbeli egyezség megkötése esetére felvetett alacsonyabb összegű perköltségigény annak elismerése lenne, miszerint a felszámított ügyvédi munkadíj eltúlzott; az egyezség a felek megállapodása, amelynek keretében a fél valamely őt érintő követelést részben vagy egészben el is engedhet, ez azonban a követelés jogszerűségét nem érinti.

[26] A felperesek által megfogalmazott érvekre tekintettel az ítéltábla utal az ugyan a megbízási szerződésen alapuló ügyvédi munkadíj mérséklésére irányadó, de elveiben a pertárgyérték alapján számított ügyvédi munkadíj csökkentése körében is alkalmazandó, a Kúria által Pfv.20.887/2023/6. szám alatt hozott ítéletben kifejtettek. Ennek megfelelően a bíróságnak a perköltség mérséklése körében végzett aránytalansági vizsgálata az ügyvéd munkájának tartalmi megítélésére nem terjedhet ki. A tényleges tevékenység arányossága szempontjából nem vizsgálható, hogy az ügyvéd beadványai milyen terjedelműek és nem értékelhető a munkája tartalmi minősége. A perköltség viselése a fél pernyertességén-

pervesztességén alapul (Pp. 83.§-a), az ügyvédi költség pedig részleges vagy teljes pernyertesség esetén érvényesíthető; amelyből következően pernyertesség esetén az elvégzett tényleges tevékenység körében nem mérséklési szempont az ügyvéd munkájának minősítése (mivel ez azt jelentené, hogy a fél ugyan pernyertes lett, de a bíróság szerint jogi képviselője jogi tevékenysége mégsem volt megfelelő). Erre tekintettel a felperesek által az alperes és alperesi beavatkozó jogi képviselője által szerkesztett beadványok hosszára vagy tartalmára vonatkozóan előadottak nem voltak figyelembe vehetőek és nem szolgálhattak alapul a perköltség további mérséklésére. Mindemellett hangsúlyozza az ítéltábla, hogy önmagában a felperes által szerkesztett nagy terjedelmű, részletező beadványok tanulmányozása és értékelése is jelentős ügyvédi tevékenységet kíván; a fél jogosult és köteles a neki kedvező szakértői véleményt is teljes terjedelmében tanulmányozni és értékelni; szükséges az általa képviselt féllel is kommunikálnia. Az alperes és alperesi beavatkozó jogi képviselőjének tényleges perbeli tevékenysége megfelelt az általuk vállalt kötelezettségnek, ügyfelek jogi képviseletét az eljárási jognak megfelelően ellátták, a szükséges beadványokat határidőben elkészítették. Az ügyvéd tevékenysége pedig magában foglalja a per hatékony és időszerű befejezése, a perkoncentráció elve (Pp. 3. §-a), az eljárástámogatási kötelezettség (Pp. 4. §-a) megfelelés érdekében végzett, a bírósági eljárással szorosan összefüggő tevékenységét is; része az ügyfélkapcsolati időtartam; amelyet a pertárgyértékre alapított perköltség megállapítása során megjelölni és igazolni sem szükséges. Az Ükr. 3. §-ában a jogalkotó ugyanis maga határoz meg egy olyan ügyvédi munkadíj mértéket, amelyet akként tekint, hogy az adott pertárgyérték mellett általában felmerül és az egyes költségek külön igazolása nélkül is elfogadható.

[27] A felperesek alaptalanul vitatták az ügy bonyolultságát is, különösen annak fényében, hogy keresetükben és annak módosításaiban is maguk is az Ükr. 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja szerinti mértékű ügyvédi munkadíjat számítottak fel, amellel felhívták az Ükr. 3. §-ának (6) bekezdését is, feltételezhetően nem az ügyvédi munkadíj leszállítását, hanem annak magasabb összegben való megállapítását célozva, amelyre éppen az ügy bonyolultsága esetén van lehetőség. Könnyen beláthatóan ugyanaz az ügy nem minősülhet a pernyertességtől – pervesztességtől függően egyszerű vagy bonyolult megítélésűnek.

[28] A felperesek ugyan hivatkoztak arra is, hogy a beavatkozó jogi képviseletével felmerült tevékenység mennyisége szükségszerűen kevesebb, hiszen azt alperesi támogatás mellett végzi; ezt azonban megfelelően kifejezi az alperes és alperesi beavatkozó által felszámított ügyvédi munkadíj különbsége, hiszen az alperesi beavatkozó megközelítőleg csak az alperes által felszámított összeg felére tartott igényt.

[29] Az alperes, alperesi beavatkozó részére megítélt ügyvédi munkadíj mértéke a felperes jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel sem mérsékelhető. Egyrészt - ahogyan arra a felperesek is utaltak – erre a jogszabály nem biztosít lehetőséget, másrészt a pert indító, jogi képviselővel eljáró felpereseknek már a kereset benyújtásakor is számolniuk kellett azzal, hogy pervesztességük esetén a pertárgy értékéhez igazodó, jogszabályban meghatározott összegű perköltség megtérítésére kötelesek (Fővárosi Ítéltábla Pf.20.676/2022/16.).

[30] A felperesek fellebbezése nem irányult az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésben az alperes és alperesi beavatkozó oldalán megállapított másodfokú perköltség, illetve az alperes által előlegezett és a felperesek által megtérítendő szakértői költség mérséklésére; azokat annyiban mégis érintette, hogy míg az elsőfokú bíróság azok megtérítésére a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése alapján perbeli érdekeltységük arányában kötelezte a felpereseket, a felperesek fellebbezésben ezen költségek egyenlő arányban való megtérítésre kötelezésüket kérték. A Pp. 370. §-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróságot a döntésének meghozatalakor köti a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem,

ideértve a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak, így a fellebbezés jogi indokai is. A felperesek ugyanakkor ezen fellebbezési kérelmüknek semmilyen indokát nem fogalmazták meg, így nem hivatkoztak arra sem, hogy perbeli érdekeltségük között nincs jelentős eltérés; vagy más okból nem alkalmazható ezen rendelkezés, így az elsőfokú ítélet megváltoztatása ezzel összefüggésben sem volt indokolt.

[31] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak fellebbezett részében a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[32] A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján kötelesek megtéríteni az alperes és alperesi beavatkozó másodfokú perköltségét. Az alperes perköltségként az Ükr. 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése alapján számított fel ügyvédi munkadíjat, míg az alperesi beavatkozó másodfokú perköltségként szintén ügyvédi munkadíjat érvényesített, de a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: új Ükr.) 3. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján. Mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy az pertárgy értékeként a fellebbezéssel vitatott értéket kell figyelembe venni, amely nem azonos a keresethez kapcsolódó pertárgyértékkel. A felperesek fellebbezése kizárólag a perköltségre irányult, fellebbezéssel vitatott érték az I. rendű felperes és az alperes viszonylatában [1 361 657-(222 453+42 333+205 957) 890 914 forint; a II. rendű felperes és az alperes viszonylatában [704 306-(115 062+42 333+205 957)] 340 954 forint, míg a III. rendű felperes és az alperes viszonylatában [281 722-(46 025+42 333+205 957)], azaz a fellebbezés lényegében a marasztalás felemelésére irányul 12 593 forinttal. Ezen értékek nem érik el az Ükr. 3. §-a (2) bekezdésének b) pontjában, illetve az új Ükr. 3. §-a (1) bekezdésnek b) pontjában írt 10 000 000 forintos értékhatárt. A fellebbezés időpontjában továbbá már az új Ükr. volt hatályban. Az ítéltábla a Pp. 110. §-ának (3) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíjat a jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezés alapján, de a korábbi Ükr. szerinti mértéket túl nem lépve állapította meg; így az I. rendű felperest 22 273 forint + áfa; a II. rendű felperest 8524 forint + áfa, a III. rendű felperest 5000 forint + áfa ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte az alperes javára a másodfokú eljárásban.

[33] A beavatkozó vonatkozásában az I. rendű felperes fellebbezésével vitatott érték (408 320-102 080) 306 240 forint; a II. rendű felperes fellebbezésével vitatott érték (211 200-52 800) 158 400 forint; a III. rendű alperes fellebbezésével vitatott érték (84 480-21 120) 63 360 forint. Ennek megfelelően az I. rendű felperes 15 312 forint, míg a II. és III. rendű felperesek – figyelemmel az új. Ükr. 3. §-ának (2) bekezdésére is – 35 000 - 35000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelesek.

[34] A másodfokú eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 51. §-ának (1) bekezdése szerint illetékmentes volt.

Debrecen, 2026. június 4.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián
s.k bíró